

การเรียนรู้และการทำงานของเจ้าหน้าที่โครงการ U2T ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนสู่ความยั่งยืน : กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครปฐม

The Impact of Learning and Working of U2T Project Staff on Sustainable Community Development Goals: A Case Study in Nakhon Pathom Province

ศึกษาการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม การพัฒนา/เปลี่ยนแปลง และความสำเร็จในการทำงานของเจ้าหน้าที่โครงการ U2T

ทีมวิจัย ดร. สาคร ชินวงศ์
นางสาววิภาวดี กองสมุทร
นางรุ่งรติมา จำสึงห์
นายรณต ศรีสุข และ
นายณพลสิทธิ์ ล่องจำ

โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบลสร้างรากแก้วให้ประเทศ U2T) หรือ "โครงการ U2T" หรือ "1 ตำบล 1 มหาวิทยาลัย"

พื้นที่จังหวัดนครปฐม กลุ่มเจ้าหน้าที่โครงการฯ 340 คน สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) 181 คน ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) วิเคราะห์ข้อมูลโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป

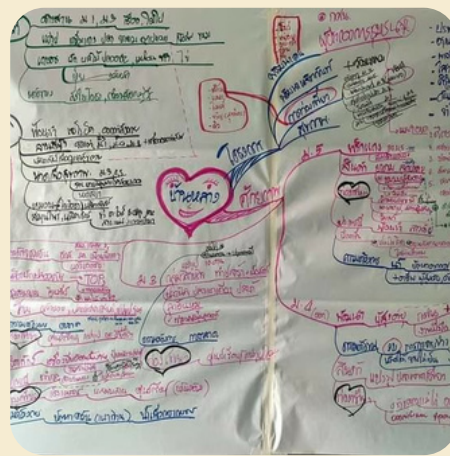

มีการเรียนรู้ มีความรู้ ทำงานเป็นทีมและเครือข่ายมีความพร้อมทำงาน

มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน ใช้ความรู้ในการพัฒนาตนเอง ชุมชน

มีความรู้เพิ่มขึ้นจากระดับมากเป็นมากที่สุด มีความสำเร็จและเกิดประโยชน์มากที่สุด

พบความสัมพันธ์ในทิศทาง
บวกระหว่างความสำเร็จ
ของการทำงานโครงการ
U2T (Success) กับการ
เปลี่ยนแปลง/การพัฒนา
(Change) การเรียนรู้
(Learning) และการมีส่วน
ร่วมในการพัฒนา (PAR)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม การพัฒนา/เปลี่ยนแปลง และความสำเร็จในการทำงานของเจ้าหน้าที่โครงการ U2T ดำเนินการวิจัยในพื้นที่จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่าง 181 คน รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaires) วัจนาวเคราะห์ ข้อมูลทางสถิติ และหาความสัมพันธ์ของตัวแปร พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 74.03 เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 26 ปี ร้อยละ 72.93 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีการเรียนรู้จากการทำงาน ทีมเครือข่าย มีความรู้ที่ลึกซึ้งและจำเป็นพร้อมทำงานพหุวัฒนธรรมระดับภาค มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนการพหุวัฒนธรรมระดับภาค มีการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาตนเองและพัฒนาการทำงานพหุวัฒนธรรมระดับภาคที่สุด โดยมีความรู้และความพร้อมในการทำงานพัฒนาชุมชนเพิ่มขึ้นจากก่อนโครงการฯ ระดับมากที่สุดโครงการเป็นระดับมากที่สุด มีความสำเร็จและประโยชน์จากการทำงานพหุวัฒนธรรมระดับมากที่สุด และพบความสัมพันธ์ในทิศทางบวกระหว่างความสำเร็จของการทำงานโครงการ U2T(Success)กับการเปลี่ยนแปลง/การพัฒนา(Change) การเรียนรู้ (Learning) และการมีส่วนร่วมในการพัฒนา(PAR) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .679, .674 และ .670 ตามลำดับ พบความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลง/การพัฒนา(Change) ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการทำงานโครงการ U2T (Success) มากที่สุด $r = .796$ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% Success = $24.451 + 1.563 \text{ Change}$ ข้อเสนอแนะ ควรพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ให้พร้อมเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงก่อนร่วมทำงานบูรณาการหน่วยงานเครือข่ายและควรมีความต่อเนื่องในการทำงานเพื่อสร้างความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนสู่ความยั่งยืน

วัตถุประสงค์

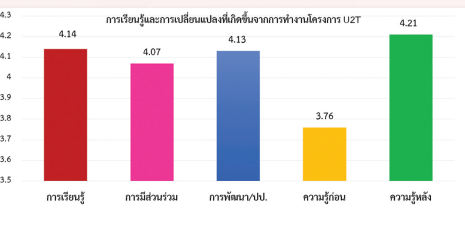
- 1) เพื่อศึกษาการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม และการเปลี่ยนแปลงพัฒนาที่เกิดขึ้นของเจ้าหน้าที่โครงการ U2T
- 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม และการเปลี่ยนแปลงพัฒนากับความสำเร็จในการทำงานโครงการ U2T จังหวัดนครปฐม
- 3) เสนอแนะทางในการพัฒนาการทำงานร่วมกับชุมชนแบบบูรณาการโดยมหาวิทยาลัยเป็น System Integrator อย่างเหมาะสม

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ข้อมูลทั่วไป กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 74.03 เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 26 ปี ระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี ร้อยละ 72.93 สาขาที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรและการพัฒนาชุมชน ร้อยละ 77.30 และมีภูมิลำเนาในตำบลรับผิดชอบของจังหวัดนครปฐมร้อยละ 45.86

การเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการทำงานโครงการ U2T

- 1) การเรียนรู้ จากการดำเนินงานโครงการ U2T ภาพรวมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.14) มีการเรียนรู้จากการได้รับการฝึกฝนมีประสบการณ์ บทเรียน และได้พัฒนาทักษะจากการทำงานเพิ่มขึ้น (การสื่อสาร สร้างเครือข่าย อดทนอดหยิ่ง ทักษะใหม่) และรู้หลักในการทำงานพัฒนาชุมชนเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับ วุฒิสถิต และคณะ (2560) การเสริมพลังอำนาจชุมชนแห่งการเรียนรู้ จะต้องมีควมเชื่อใจและความสามารถศักยภาพของตนเอง รับรู้ศักยภาพของชุมชน และการนำเอาความรู้ความสามารถของตนเองและในชุมชนไปพัฒนาชุมชนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และสาร ชินวงศ์ (2563) การพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมการเสริมพลังอำนาจในการพัฒนาชุมชน คือ กระบวนการจากข้างใน การกระตุ้นให้กำลังใจ การพัฒนาทักษะและให้ความรู้ การจัดระบบเปลี่ยนแปลงและการสร้างเครือข่าย

ความสำเร็จและการได้รับประโยชน์ในการทำงานโครงการ มีความสำเร็จและบรรลุตามเป้าหมายในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.22) เจ้าหน้าที่และทีม ความร่วมมือพัฒนาชุมชน พัฒนาลินคาค่าผลิตภัณฑ์ สร้างรายได้ การสร้างเครือข่าย สังคมและสุขภาพ การได้รับประโยชน์และความต่อเนื่องในการทำงาน สอดคล้องกับ เสถียร และคณะ (2565) ความพึงพอใจของประชาชนในเขตตำบลนาที่รับผิดชอบโครงการ U2T ระดับมากที่สุด เป็นภาพลักษณ์ที่ดีต่อมหาวิทยาลัย และการขับเคลื่อนโครงการสำเร็จและบรรลุผล และสอดคล้องกับ เซษุตา และคณะ (2564) ยุทธศาสตร์การวางแผนในทางพัฒนาชุมชนในโครงการ U2T จะต้องมีการวางแผนด้านกลยุทธ์ (strategy) โครงสร้าง (structure) ระบบ (system) ค่านิยมร่วม (shared value) รูปแบบ (style) บุคคล (staff) และทักษะ (skill) และเป็นไปตามโมเดลการพัฒนาชุมชนของ Hamilton

ผลการวิเคราะห์ความถดถอยและสหสัมพันธ์ (Regression Analysis and Correlation) พบความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จและการได้รับประโยชน์ในการทำงานโครงการ U2T (Success) กับการเปลี่ยนแปลง/การพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการทำงานโครงการ U2T (Change) การเรียนรู้จากการทำงานโครงการ U2T (Learning) และการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนพัฒนาชุมชน (PAR) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .796, .674 และ .670 วิเคราะห์ความถดถอย (Regression Analysis) พบความสัมพันธ์แบบ stepwise selection พบว่า ค่าความสัมประสิทธิ์ระหว่างการพัฒนา (Change) มีความสัมพันธ์หรือส่งผลกับความสำเร็จ (Success) มากที่สุด คือ $r = .796$ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% สมการความถดถอยเชิงเส้น Success = $24.451 + 1.563 \text{ Change}$

สรุปผลการวิจัย

เจ้าหน้าที่โครงการ U2T มก.ภส.ในพื้นที่จังหวัดนครปฐม มีการเรียนรู้ มีส่วนร่วม พัฒนา/เปลี่ยนแปลงจากการทำงานประสบความสำเร็จ ทีมเครือข่ายมีความรู้ที่ลึกซึ้งและจำเป็นพร้อมทำงาน มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน มีการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาตนเองและพัฒนาการทำงาน โดยมีความรู้และความพร้อมในการทำงานพัฒนาชุมชนเพิ่มขึ้น (ระดับมากที่สุด) การทำงานมีความสำเร็จและเกิดประโยชน์ ความสำเร็จของการทำงานโครงการ U2T(Success) เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง/การพัฒนา(Change) การเรียนรู้ (Learning) และการมีส่วนร่วมในการพัฒนา (PAR) พบความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลง/การพัฒนา(Change) ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการทำงานโครงการ U2T (Success) มากที่สุด สรุปได้ว่าความเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาของเจ้าหน้าที่โครงการ ส่งผลต่อความสำเร็จและการได้รับประโยชน์ในการทำงานโครงการ U2T และโครงการ U2T มก.ภส. จังหวัดนครปฐมสำเร็จและบรรลุตามเป้าหมายในระดับมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- เกื้อกูล พิเศษ และคณะ. 2557. "การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ ศูนย์แม่ใน อำเภอแม่ใน จังหวัดเชียงใหม่" Journal of Graduate Research วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์, ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2557, หน้า 2563.
- เสถียร ชินวงศ์. 2563. การพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมพลังอำนาจในการพัฒนาชุมชนภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่. ในรายงานการประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ครั้งที่ 17 (สายส่งเสริมการเกษตร). นครปฐม: สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม. 2563.
- วุฒิสถิต และคณะ. 2560. "การเสริมพลังอำนาจชุมชนแห่งการเรียนรู้" การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์) U2T ของประเทศไทยในระดับภาค สร้างความก้าวหน้าสู่การพัฒนา (U2T) ของประเทศไทยในระดับภาค. กรุงเทพฯ: จังหวัดนครปฐม.
- วุฒิสถิต และคณะ. 2560. "การเสริมพลังอำนาจชุมชนแห่งการเรียนรู้" การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์) U2T ของประเทศไทยในระดับภาค สร้างความก้าวหน้าสู่การพัฒนา (U2T) ของประเทศไทยในระดับภาค. กรุงเทพฯ: จังหวัดนครปฐม.
- วุฒิสถิต และคณะ. 2559. "ผู้ช่วยชุมชนและเครือข่าย" วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร Journal of Research and Curriculum Development, ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) Hamilton, C. (1992). Adult education for community development. New York, NY: Greenwood Press.

บทนำ

โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบลสร้างรากแก้วให้ประเทศ หรือโครงการ U2T หรือ 1 ตำบล 1 มหาวิทยาลัย) สร้างงาน สร้างรายได้ให้ชุมชน สนับสนุนให้มหาวิทยาลัยท้องถิ่นมีความรู้ งานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรม และทรัพยากรมาใช้ในการพัฒนาพื้นที่ พัฒนาประเทศ โดยแรก ปี 2564 ดำเนินการ 3,000 ตำบลทั่วประเทศ จำนวน นักศึกษาและประชาชน 60,000 คน กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) มีวัตถุประสงค์ 1) ยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการโดยมหาวิทยาลัยเป็น System Integrator 2) จัดทำข้อมูลขนาดใหญ่ของชุมชน (Community Big Data) 3) เพื่อให้เกิดการทำงานและฟื้นฟูเศรษฐกิจชุมชน และ 4) เพื่อให้เกิดการพัฒนาตามปัญหาและความต้องการของชุมชน

โครงการ U2T จังหวัดนครปฐมดำเนินการในพื้นที่ 74 ตำบล มี 5 สถาบันอุดมศึกษา มีเจ้าหน้าที่/ลูกจ้างโครงการ 1,480 อัตรา มก.ภส. รับผิดชอบ 17 ตำบล มี 340 อัตรา งานโครงการ สอดคล้องกับการวิจัยหลักด้านบริการวิชาการของ มก. ขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนเกษตรในภาวะวิกฤตสร้างชุมชนยั่งยืนให้ชุมชนภาคการเกษตร

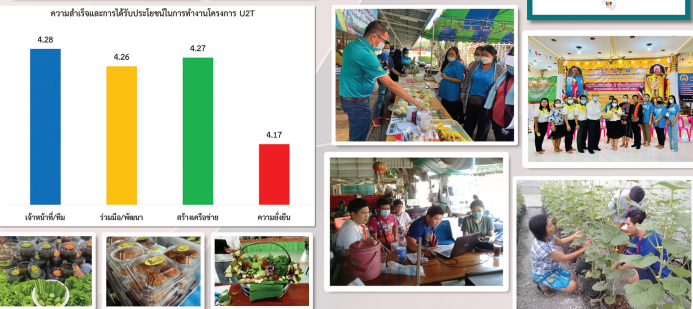
บทบาทการทำงานร่วมกับชุมชนและเจ้าหน้าที่โครงการ U2T ของ มก.ภส. เป็นการทำงานแบบมีส่วนร่วมเสริมพลังอำนาจ สร้างความยั่งยืนในการพัฒนา กลุ่มคนสำคัญที่ร่วมขับเคลื่อนชุมชนคือเจ้าหน้าที่โครงการ U2T เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในการพัฒนาสู่ความยั่งยืนด้านการศึกษา สังคม เศรษฐกิจ สุขภาพและสิ่งแวดล้อม จึงทำการศึกษารับรู้และการทำงานของเจ้าหน้าที่โครงการ U2T ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนสู่ความยั่งยืน

วิธีการวิจัย

ประชากร คือ เจ้าหน้าที่โครงการ U2T มก.ภส. ปี (2564) 17 ตำบล จำนวน 340 คน **กลุ่มตัวอย่าง** สุ่มตัวอย่าง Simple random sampling 181 คน **การเก็บรวบรวมข้อมูล** ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งออกแบบให้ข้อคำถามทั้งปลายเปิดและปลายปิด (Closed-ended and open-ended question) ตามการตอบแบบควิซิชัย 6 ส่วน คือ 1) ข้อมูลทั่วไป 2) การเรียนรู้ของเจ้าหน้าที่โครงการ 3) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาตำบล 4) การเปลี่ยนแปลงพัฒนาของเจ้าหน้าที่โครงการ 5) ความสำเร็จและประโยชน์ที่เกิดขึ้น และ 6) ความคิดเห็นข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนา **การวิเคราะห์ข้อมูล** ใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ วิเคราะห์หาค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) สถิติอนุมาน (Inferential statistics) และหาความสัมพันธ์ของตัวแปร

- 2) การมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน ของเจ้าหน้าที่ U2T ภาพรวมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.07) คือ ร่วมเสนอความคิดเห็น สร้างพื้นที่ สร้างการมีส่วนร่วม พัฒนาชุมชน ดำเนินงานตามแผนฯ (พัฒนาคน พัฒนางาน บริหารจัดการ) กิจกรรมโคไค 19 ร่วมแก้ปัญหาให้บรรลุลผล บูรณาการเครือข่ายพัฒนาชุมชน สรุปประเด็นการทำงาน การจัดทำแผนพัฒนาชุมชน และวิเคราะห์ด้านศักยภาพชุมชน สอดคล้องกับ เกื้อกูล และคณะ (2557) การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา บทบาทหน้าที่ของมหาวิทยาลัยคือสร้างความเข้าใจกับชุมชนไม่ให้เกิดข้อขัดแย้งและอคติ ผ่านการทำกิจกรรมความร่วมมือกับชุมชน วุฒิสถิต และคณะ (2560) การเรียนรู้และการทำงานแบบมีส่วนร่วมสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชน

- 3) การเปลี่ยนแปลงพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการทำงานโครงการ U2T ภาพรวมในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.21) มีความพร้อมในการทำงานน้อยโครงการฯ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.76) และพัฒนาในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.21) มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนา มีชุมชนหลายตัวกัน ต้องการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้และเพิ่มประสบการณ์การทำงาน ทำงานเป็นทีม (Team Learning) ปรับปรุงผลการปฏิบัติงานสู่ที่ผลงาน เรียนรู้และพัฒนาผ่านกิจกรรมโครงการ (อบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติ ร่วมทำงาน) พัฒนาดวงใจให้มีความสามารถ มีความคิดเชิงระบบ (Systems thinking) ประเมินความก้าวหน้าการพัฒนาตนเอง สอดคล้องกับ อัครวิญ และคณะ (2559) ผู้นำชุมชนแห่งการเรียนรู้ กลไกสำคัญคือ การสร้างผู้นำชุมชนเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาและร่วมแก้ปัญหาชุมชน ต้องมีความรู้ความเข้าใจหลังการอบรมมากกว่า ก่อนการฝึกอบรม และหลักสูตร/กิจกรรมทำให้ผู้นำชุมชนมีความสามารถและเจตคติดีขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

- 1) โครงการพัฒนาชุมชน ควรพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่โครงการ ให้พร้อม เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงก่อนร่วมทำงานบูรณาการกับหน่วยงานเครือข่าย จะส่งผลต่อความสำเร็จและความยั่งยืนในการพัฒนาชุมชน/ตำบล
- 2) ควรมีความต่อเนื่องในการทำงานเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงและความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนสู่ความยั่งยืน ซึ่งจำเป็นต้องใช้เวลา ควรมีการขยายผลโครงการ U2T ต่อเนื่องอย่างน้อย 3-5 ปี เพื่อให้เกิดการพัฒนาและวางรากฐานที่มั่นคงให้กับชุมชนสู่ความยั่งยืน
- 3) เพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในทุกตำบลควรจะมีเจ้าหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบ อบต. พช. กศน. กระทรวงเกษตรฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมทำงานขับเคลื่อนไปพร้อมกันเพื่อการแก้ปัญหาและการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 4) โครงการ U2T ปี 2564 มีข้อจำกัดในการทำงานโครงการกรณีโควิด-19 ทำให้มีเวลาในการลงพื้นที่ขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนน้อย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาการประเมินผลตอบแทนทางสังคมและการลงทุน SROI หรือการศึกษาความเชื่อมั่นและการยอมรับชื่อเสียงของ มก. ต่อบทบาทการทำงานบริการวิชาการโครงการ U2T เป็นตัวชี้วัดบทบาทการทำงานบริการวิชาการของ มก. ที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและสังคม

KU KASETSART
UNIVERSITY
KAMPHAENG SAEN CAMPUS

80

80th Anniversary
KASETSART UNIVERSITY
KAMPHAENG SAEN CAMPUS
1952-2022

The 19th KU KPS National Conference

ครั้งที่

การประชุมวิชาการระดับชาติ 19

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ระหว่างวันที่ 8-9 ธันวาคม 2565

เกษตรศาสตร์อัจฉริยะ สุขภาวะคนไทย สู้ภัยเศรษฐกิจ

Proceedings

ผลงานทางวิชาการ 8 สาขา

1. สาขาพืชและเทคโนโลยีชีวภาพ
2. สาขาสัตว์และสัตวแพทย์
3. สาขาวิศวกรรมศาสตร์
4. สาขาศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์
5. สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์
และอุตสาหกรรมบริการ
6. สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพและการกีฬา
7. สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม
และความหลากหลายทางชีวภาพ
8. สาขาส่งเสริมการเกษตร

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 19 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์: 978-616-278-745-4

จัดทำโดย กองบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

เลขที่ 1 หมู่ 6 ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

พิมพ์ครั้งที่ 1 : ธันวาคม 2565

การเรียนรู้และการทำงานของเจ้าหน้าที่โครงการ U2T ที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ในการพัฒนาชุมชนสู่ความยั่งยืน: กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครปฐม

The Impact of Learning and Working of U2T Project Staff on Sustainable Community Development Goals: A Case Study in Nakhon Pathom Province

ศาสตราจารย์¹ วริษฐา ทองสมุทร¹ รุ่งรัตนาน้ำสิงห์¹ ธเนตร ศรีสุข¹ และ นพสิทธิ์ ล่องจำ¹

Sakhon Chinnawong¹ Warittha Thongsamut¹ Rungrattana Chamsing¹ Thanate Srisuk¹ and Noppasit Longja¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม การพัฒนา/เปลี่ยนแปลง และความสำเร็จในการทำงานของเจ้าหน้าที่โครงการ U2T ดำเนินการวิจัยในพื้นที่จังหวัดนครปฐม ของเจ้าหน้าที่โครงการฯ 340 คน สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) จำนวน 181 คน รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaires) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อหาค่าทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และหาความสัมพันธ์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน (inferential statistics) ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) และสัมประสิทธิ์การถดถอย Regression

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 74.03 เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 26 ปี ร้อยละ 72.93 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีการเรียนรู้จากการทำงาน จากโครงการ ทีมและเครือข่าย มีความรู้ที่สำคัญและจำเป็นพร้อมทำงานภาพรวมระดับมาก (4.14) มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนภาพรวมระดับมาก (4.07) มีการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาตนเองและพัฒนาการทำงานภาพรวมระดับมากที่สุด (4.21) โดยมีความรู้และความพร้อมในการทำงานพัฒนาชุมชนเพิ่มขึ้นจากก่อนโครงการฯ ระดับมาก (3.76) และหลังโครงการฯ ระดับมากที่สุด (4.21) มีความสำเร็จและประโยชน์จากการทำงานภาพรวมระดับมากที่สุด (4.26) และพบความสัมพันธ์ในทิศทางบวกระหว่างความสำเร็จของการทำงานโครงการ U2T (Success) กับการเปลี่ยนแปลง/การพัฒนา (Change) การเรียนรู้ (Learning) และการมีส่วนร่วมในการพัฒนา (PAR) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .679, .674 และ .670 ตามลำดับ พบความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลง/การพัฒนา (Change) ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการทำงานโครงการ U2T (Success) มากที่สุด $r = .796$ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% สมการ $\text{Success} = 24.451 + 1.563 \text{ Change}$ ข้อเสนอแนะควรพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ให้พร้อมเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงก่อนร่วมทำงานบูรณาการหน่วยงานเครือข่าย และควรมีความต่อเนื่องในการทำงานเพื่อสร้างความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนสู่ความยั่งยืน

คำสำคัญ: การเรียนรู้, โครงการ U2T, การพัฒนาชุมชน

¹สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

The Office of Extension and Training, KamphaengSaen, Kasetsart University, KamphaengSaen Campus, Nakhon Pathom, 73140, Thailand.

Abstract

This quantitative research aimed to study learning, participation, development/change process and success of the U2T project staff conducting research in Nakhon Pathom province. The project staff 340 people served as the sample group where 181 people were selected by simple random sampling. Data were collected by questionnaires and were analyzed by statistical software to find correlation by inferential statistics, arithmetic means and standard deviation coefficient (correlation) and regression coefficient.

Research results showed that the majority of the sample were female are 74.03 %, average age 26 years and most had a bachelor's degree 72.93 %. Learning from the project, team working, networking and most essentially readiness to work were rated overall at high level (4.14). Participation in driving community development was at high level (4.07). Change in self/personal development and overall work development at the highest level (4.21) increased knowledge and readiness to work on community development at a high level (3.76) and the latter at the highest level (4.21). Overall performance and success at the highest level (4.26). Positive correlation was found between the success of U2T work and change/development (Learning), participation (PAR) and change development (Change) at significance level of 0.01 with Correlation coefficients .674, .670 and .796 respectively. Results of the regression analysis showed that the relationship between change development (Change) was highly correlated or highly influenced the success of U2T work (Success), $r = .796$ at 95% confidence level. Linear regression equation found $\text{Success} = 24.451 + 1.563\text{Change}$. Suggestion: Developed and increases the staff potential ready to make change before working with networks and work continuously on sustainable community development goals.

Keywords: Learning, U2T project, Community Development

บทนำ

โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบลสร้างรากแก้วให้ประเทศ U2T) หรือ “โครงการ U2T” หรือ “1 ตำบล 1 มหาวิทยาลัย” มหาวิทยาลัยสู่ตำบลสร้างงาน สร้างรายได้ให้ชุมชน สนับสนุนให้มหาวิทยาลัยใช้องค์ความรู้ งานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรม และทรัพยากรมาพัฒนาพื้นที่พัฒนาประเทศ และนำโจทย์หรือปัญหาของประเทศมาสู่การพัฒนาศักยภาพกำลังคน องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อขับเคลื่อนประเทศ ในระยะแรก สร้างอนาคตให้กับ 3,000 ตำบลทั่วประเทศ รวมทั้งสร้างอนาคตสร้างโอกาส สร้างรายได้ให้กับนักศึกษาและประชาชน 60,000 คน ที่กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) จ้างงาน มีวัตถุประสงค์ของโครงการ คือ 1) ยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการโดยมหาวิทยาลัยเป็น System Integrator 2) จัดทำข้อมูลขนาดใหญ่ของชุมชน (Community Big Data) 3) เพื่อให้เกิดการจ้างงานประชาชนทั่วไปบัณฑิตใหม่ และนักศึกษา ให้มีงานทำและฟื้นฟูเศรษฐกิจชุมชน และ 4) เพื่อให้เกิดการพัฒนาตามปัญหาและความต้องการของชุมชน การดำเนินการของมหาวิทยาลัยในพื้นที่จะประกอบด้วยองค์ประกอบหลักๆ คือ 1) มหาวิทยาลัยจะทำหน้าที่หน่วยงานบูรณาการโครงการ (System Integrator) รายตำบล โดยใน 1 ตำบล จะมี 1 มหาวิทยาลัยทำหน้าที่ดูแล 2) มหาวิทยาลัยดำเนินโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบล ตามปัญหาและความต้องการของชุมชน อาทิ การพัฒนาสัมมาชีพและสร้างอาชีพใหม่ (การยกระดับสินค้า OTOP/อาชีพอื่นๆ) การสร้างและพัฒนา Creative Economy (การยกระดับการท่องเที่ยว) การนำองค์ความรู้ไปช่วยบริการชุมชน (Health Care/เทคโนโลยีด้านต่างๆ) และการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม Circular Economy (การเพิ่มรายได้หมุนเวียนให้แก่ชุมชน) ตามรูปแบบกิจกรรมที่จะเข้าไปดำเนินการในพื้นที่ที่รับผิดชอบ 3) มหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานในการดำเนินโครงการของหน่วยงานต่างๆ ในตำบลที่ทำหน้าที่ดูแล โดยจ้างงานประชาชนทั่วไป บัณฑิตจบใหม่และนักศึกษา ไม่น้อยกว่า 20 คนในแต่ละตำบล 4) มหาวิทยาลัยทำหน้าที่ประสานงานและทำงานร่วมกับจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการโครงการภายในพื้นที่ 5) มหาวิทยาลัยทำหน้าที่บูรณาการและสนับสนุนหน่วยงานต่างๆ ที่ไปดำเนินการโครงการภายในตำบล ในด้านองค์ความรู้ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และ 6) มหาวิทยาลัยจัดทำฐานข้อมูลขนาดใหญ่ของชุมชนรายตำบล (Community Big Data) เพื่อให้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาความยากจนแบบมีเป้าหมายชัดเจน (สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2565)

โครงการ U2T จังหวัดนครปฐมดำเนินการในพื้นที่ จำนวน 74 ตำบล มีสถาบันอุดมศึกษาร่วมดำเนินงานโครงการฯ 5 สถาบัน เจ้าหน้าที่/ลูกจ้างโครงการ 1,480 อัตรา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน (มก.กพส.) รับผิดชอบ 17 ตำบล (ปี 2564) เจ้าหน้าที่/ลูกจ้างโครงการ 340 อัตรา (ประกอบด้วยประชาชน 85 คน บัณฑิต 170 คน และนักศึกษา 85 คน) เป็นบทบาทที่สอดคล้องกับภารกิจหลักด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (มก.) และสำคัญต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนเกษตรของประเทศในภาวะวิกฤติ เพื่อสร้างความยั่งยืนให้กับคนในชุมชนภาคการเกษตร ซึ่งได้รับการยอมรับจากชุมชนตลอดมา มีการนำความรู้ เทคโนโลยี

นวัตกรรมจากการวิจัยของ มก. ออกสู่ชุมชนและสังคม โดยการทำงานร่วมกันของสำนัก คณะ สถาบัน หน่วยงานต่างๆ ภายใน มก. และมีการศึกษากลุ่มผู้รับบริการอย่างต่อเนื่อง พบว่า ผู้รับบริการมีความคาดหวังต่อการบริการวิชาการของ มก. ในระดับมากที่สุด และเมื่อศึกษาถึงความพร้อมของการให้บริการวิชาการพบว่าผู้ให้บริการมีความพร้อมในระดับมาก สรุปได้ว่า มก. มีความพร้อมในการให้บริการวิชาการในระดับหนึ่งและสามารถพัฒนาให้มีความพร้อมตามความต้องการของผู้รับบริการได้อีก ทั้งในด้านระบบและวิธีการในการบริการวิชาการ องค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรเพื่อการเรียนรู้และการพัฒนา (สาคร และคณะ, 2560) นอกจากนี้ผลการศึกษาปัจจัยสำคัญในการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมการเสริมพลังอำนาจในการพัฒนาชุมชน คือ การระเบิดจากข้างใน การกระตุ้นให้กำลังใจ การพัฒนาทักษะและให้ความรู้ การจัดระบบพี่เลี้ยงและการสร้างเครือข่าย และบทสรุปการทำงาน 7 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาก่อนวางแผน 2) การวางแผน 3) การสร้างการมีส่วนร่วม และเสริมพลังอำนาจ 4) การขับเคลื่อนการพัฒนา 5) การถอดบทเรียน 6) การสร้างเครือข่ายและการจัดระบบพี่เลี้ยงที่ปรึกษา 7) การวิจัยและพัฒนาถอดต้นแบบความสำเร็จ และขยายผลสู่ชุมชนอื่นสร้างระบบกลไกเพื่อความต่อเนื่อง ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาชุมชนขับเคลื่อนการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (สาคร, 2563)

ดังนั้นบทบาทการทำงานร่วมกับชุมชนและเจ้าหน้าที่โครงการ U2T ของ มก.กพส. จึงต้องทำงานแบบมีส่วนร่วมและการเสริมพลังอำนาจให้กับชุมชนสร้างความยั่งยืนในการพัฒนาและขับเคลื่อนโดยชุมชนเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นในสถานการณ์ปัจจุบัน กลุ่มคนสำคัญคือเจ้าหน้าที่โครงการ U2T ซึ่งมีบทบาทเป็นผู้ทำงานในพื้นที่ชุมชนและเป็นพี่เลี้ยงผู้ขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรแบบมีส่วนร่วม สร้างการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญส่งผลต่อการพัฒนาสู่ความยั่งยืนของชุมชนเกษตรในทุกด้านทั้งด้านการศึกษา สังคม เศรษฐกิจ สุขภาพและสิ่งแวดล้อม ความสำเร็จของโครงการ U2T จะส่งผลต่อการพัฒนาสู่ความยั่งยืนของตำบลที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งปัจจัยสำคัญคือ “เจ้าหน้าที่โครงการฯ” ส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ที่มีการจัดเรียนรู้ การพัฒนาตนเองและสร้างการเปลี่ยนแปลงประกอบกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี การสื่อสารและการคมนาคมที่ทันสมัยซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในทุกมิติอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว จึงเป็นปัจจัยสำคัญและเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจในการศึกษา “การเรียนรู้และการทำงานของเจ้าหน้าที่โครงการ U2T ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนสู่ความยั่งยืน: กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดนครปฐม” เพื่อศึกษาการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม และการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาที่เกิดขึ้นของเจ้าหน้าที่โครงการ U2T และความสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงานโครงการ U2T จังหวัดนครปฐม และเสนอแนวทางในการพัฒนาการทำงานอย่างเหมาะสมในการพัฒนาชุมชนสู่ความยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อศึกษาการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม และการเปลี่ยนแปลงพัฒนาที่เกิดขึ้นของเจ้าหน้าที่โครงการ U2T 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม และการเปลี่ยนแปลงพัฒนา ความสำเร็จในการทำงานโครงการ U2T จังหวัดนครปฐม และ 3) เสนอแนวทางในการพัฒนาการทำงานร่วมกับชุมชน

แบบบูรณาโดยมหาวิทยาลัยเป็น System Integrator อย่างเหมาะสม คำถามวิจัย คือ การเรียนรู้ การมีส่วนร่วม และการเปลี่ยนแปลงพัฒนาเป็นอย่างไรและปัจจัยอะไรที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนสู่ความยั่งยืน

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นกรณีศึกษาพื้นที่ภาคกลางจังหวัดนครปฐม ซึ่งการดำเนินโครงการ U2T จังหวัดนครปฐม ปีงบประมาณ 2564 ศึกษาเฉพาะพื้นที่ที่รับผิดชอบโดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตกำแพงแสน 17 ตำบล ดังนี้ **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** การวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

1) **ประชากร** คือ เจ้าหน้าที่โครงการ U2T ในปี 2564 ในพื้นที่รับผิดชอบโดย มก.กพส. จำนวน 17 ตำบล ประกอบด้วยนิสิต/นักศึกษา 85 คน บัณฑิตจบใหม่ 170 คน และประชาชน 85 คน รวมจำนวน 340 คน

2) **กลุ่มตัวอย่าง** การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ตารางคำนวณกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan และเลือกใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) โดยคัดเลือกให้ครอบคลุมทุกตำบลและกระจายทุกประเภทกลุ่มของ ประชากร นิสิต/นักศึกษา บัณฑิตจบใหม่ และประชาชน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 181 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบสอบถาม (Questionnaires) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งออกแบบให้มีข้อคำถามทั้งปลายเปิดและปลายปิด (Closed-ended and open-ended question) ตามกรอบแนวคิด การวิจัย แบ่งออกเป็น 6 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไป 2) การเรียนรู้ของเจ้าหน้าที่โครงการฯ 3) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาตำบล 4) การเปลี่ยนแปลงพัฒนาของเจ้าหน้าที่โครงการฯ 5) ความสำเร็จและประโยชน์ที่เกิดขึ้น และ 6) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการทำงานโครงการฯ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง นำเข้าข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม สถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์โดยส่วนข้อมูลทั่วไป ใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การเรียนรู้ การมีส่วนร่วม การเปลี่ยนแปลงและความสำเร็จ ใช้สถิติเชิงอนุมาน (inferential statistics) ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และหาความสัมพันธ์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) และสัมประสิทธิ์การถดถอย Regression

แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีการกำหนดค่าคะแนนในการตอบ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1) เกณฑ์ในการแปลผล ดังนี้

1.00 – 1.80	หมายถึง	น้อยที่สุด
1.81 – 2.60	หมายถึง	น้อย
2.61 – 3.40	หมายถึง	ปานกลาง
3.41 – 4.20	หมายถึง	มาก
4.21 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด

ค่าความสัมพันธ์ Correlation เกณฑ์ในการบรรยายค่าสหสัมพันธ์ (Descriptor) ที่ใช้ในงานวิจัยนี้ เลือกเกณฑ์ที่ใช้อย่างแพร่หลายคือเกณฑ์ของ Davis's Descriptor คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากกว่า 0.70 มีความสัมพันธ์สูงมาก และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.50–0.69 มีความสัมพันธ์สูง (ผ่องพรรณ และสุภาพ, 2553)

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

การเรียนรู้และความสำเร็จในการทำงานโครงการ U2T (1 ตำบล 1 มหาวิทยาลัย) กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัด นครปฐม ดำเนินการในพื้นที่ 74 ตำบล 5 สถาบันการศึกษา เจ้าหน้าที่/ลูกจ้างโครงการ 1,480 อัตรา (ประกอบด้วย ประชาชน 370 บัณฑิต 740 นักศึกษา 370) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับผิดชอบ 17 ตำบล เจ้าหน้าที่/ลูกจ้าง โครงการ 340 อัตรา (ประกอบด้วยประชาชน 85 คน บัณฑิต 170 คน และนักศึกษา 85 คน) รวบรวมข้อมูลจากกลุ่ม ตัวอย่าง 181 ราย สรุปผลการศึกษา ดังนี้

ข้อมูลทั่วไป กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 74.03 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 25.97 เป็นเพศชาย 47 คน อายุเฉลี่ย 26 ปี อายุสูงสุด 52 ปี ต่ำสุด 18 ปี ระดับการศึกษาสูงสุด ร้อยละ 72.93 จบการศึกษาระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี ร้อย ละ 20.99 จบการศึกษาดำรงปริญญาตรี ร้อยละ 6.08 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาที่เรียน/จบ การศึกษาร้อยละ 77.35 จบการศึกษาด้านสาขาที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตรและการพัฒนาชุมชน ร้อยละ 21.55 จบ การศึกษาด้านสาขาไม่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและการพัฒนาชุมชน สำหรับพื้นที่กลุ่มตัวอย่างทำงานในพื้นที่ตำบล ของจังหวัดนครปฐม (อำเภอกำแพงแสน ดอนตูม บางเลน เมืองนครปฐม นครชัยศรี พุทธมณฑล สามพราน) กลุ่ม ตัวอย่างร้อยละ 45.86 มีภูมิลำเนาในตำบลรับผิดชอบของจังหวัดนครปฐม ร้อยละ 20.99 มีภูมิลำเนาในจังหวัด นครปฐมแต่ไม่ใช่ตำบลรับผิดชอบ และร้อยละ 32.60 มีภูมิลำเนาจังหวัดอื่น ๆ ประเภทของการเป็นเจ้าหน้าที่ของ โครงการฯ ร้อยละ 45.86 เป็นเจ้าหน้าที่โครงการฯ ประเภท บัณฑิตจบใหม่ ร้อยละ 25.97 ประเภท นิสิต นักศึกษา (อยู่ ระหว่างการศึกษา) ร้อยละ 24.31 เป็นประชาชน และร้อยละ 3.87 เป็นคณะทำงาน/อาจารย์

การเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการทำงานโครงการ U2T

1) การเรียนรู้ ที่เกิดขึ้นจากการทำงานโครงการ U2T ภาพรวมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.14) โดยมีการเรียนรู้ ระดับมากที่สุดประเด็นการได้รับการฝึกฝนมีประสบการณ์และได้รับบทเรียน และได้พัฒนาทักษะจากการทำงาน เพิ่มขึ้น (การสื่อสาร สร้างเครือข่าย ถอดบทเรียน ทักษะใหม่ๆ) (ค่าเฉลี่ย 4.24) และการได้เรียนรู้จากการทำงานและ ทำให้รู้หลักในการทำงานพัฒนาชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.23) มีการเรียนรู้ในระดับมาก ในประเด็น/หัวข้อ 1) ได้เรียนรู้จาก การทำงานเป็นทีมมีเครือข่ายหน่วยงานร่วมพัฒนาชุมชนที่กว้างขวางขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.20) 2) ได้รับรู้สิ่งใหม่ๆ เพิ่มขึ้น มี มุมมองและวิธีคิดที่ทันสมัยสามารถพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ (ค่าเฉลี่ย 4.18) 3) มีความสามารถในการ เรียนรู้รอบด้านมากขึ้นและมี/เข้าถึงช่องทางการเรียนรู้ที่หลากหลาย (ค่าเฉลี่ย 4.13) 4) มีความรู้ที่สำคัญและจำเป็น พร้อมในการทำงานในชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.11) 5) ความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตรที่เรียนรู้และพัฒนาทักษะในเรื่อง เทคโนโลยีดิจิทัล (ค่าเฉลี่ย 4.08) 6) เรื่องการเงินการลงทุน (ค่าเฉลี่ย 4.07) และ 7) เรื่องภาษาและสังคม (ค่าเฉลี่ย 4.06) ตามลำดับ สอดคล้องกับ วุฒิเลิศ และคณะ (2560) การเสริมพลังอำนาจชุมชนแห่งการเรียนรู้ จะต้องมีความ

เชื่อในความสามารถศักยภาพของตนเอง รับรู้ศักยภาพของคนในชุมชน และการนำเอาความรู้ความสามารถของตน และคนในชุมชนไปพัฒนาชุมชนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และสาคร ชินวงศ์ (2563) การพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม การเสริมพลังอำนาจในการพัฒนาชุมชน คือ การระเบิดจากข้างใน การกระตุ้นให้กำลังใจ การพัฒนาทักษะและให้ ความรู้ การจัดระบบพี่เลี้ยงและการสร้างเครือข่าย

ตารางที่ 1 การเรียนรู้ของเจ้าหน้าที่โครงการ U2T

การเรียนรู้ของเจ้าหน้าที่โครงการ U2T	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1) ความรู้จากหลักสูตรที่เรียนรู้และพัฒนาทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล	4.08	0.61	มาก
2) ความรู้จากหลักสูตรที่เรียนรู้และพัฒนาทักษะ การเงิน การลงทุน	4.07	0.64	มาก
3) ความรู้จากหลักสูตรที่เรียนรู้และพัฒนาทักษะภาษาและสังคม	4.06	0.61	มาก
4) การเรียนรู้จากการทำงานและหลักในการทำงานพัฒนาชุมชน	4.23	0.66	มากที่สุด
5) การฝึกฝนทักษะประสบการณ์จากการทำงานเพิ่มขึ้น (การสื่อสาร สร้างเครือข่าย ถอดบทเรียน ทักษะใหม่ๆ)	4.24	0.70	มากที่สุด
6) ได้รู้สิ่งใหม่ๆ เพิ่มขึ้น มีมุมมองและวิธีคิดที่ทันสมัย สามารถพัฒนาตนเองเพื่อ เข้าสู่ตลาดแรงงานได้	4.18	0.65	มาก
7) มีความสามารถในการเรียนรู้รอบด้านมากขึ้นและเข้าถึงช่องทางหลากหลาย	4.13	0.61	มาก
8) เรียนรู้จากการทำงานเป็นทีม เครือข่ายหน่วยงานร่วมพัฒนาชุมชน	4.20	0.61	มาก
9) มีความรู้ที่สำคัญและจำเป็นพร้อมในการทำงานโครงการ U2T ในชุมชน	4.11	0.69	มาก
การเรียนรู้ของเจ้าหน้าที่โครงการ U2T ภาพรวม	4.14	0.64	มาก

2) การมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน การทำงานโครงการ U2T เจ้าหน้าที่โครงการสร้างการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนภาพรวมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.07) และมีส่วนร่วมในระดับมากประเด็น/หัวข้อ 1) ร่วมแสดงความคิดเห็นลงพื้นที่สำรวจพื้นที่สร้างการมีส่วนร่วม (ค่าเฉลี่ย 4.14) 2) มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชนเท่าทันกับมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผน/กิจกรรมขับเคลื่อนตามแผนปฏิบัติงานโครงการ U2T (พัฒนาคน พัฒนางาน บริหารจัดการ) (ค่าเฉลี่ย 4.13) 3) มีส่วนร่วมในกิจกรรมการป้องกันและช่วยเหลือชุมชนในสถานการณ์แพร่ระบาดโควิด 19 เท่าทันกับมีส่วนร่วมรับผิดชอบผลที่เกิดจากการทำงานของทีมและร่วมแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้บรรลุผล (ค่าเฉลี่ย 4.12) 4) มีโอกาสทำงานแบบการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายพัฒนาชุมชน (สร้างความร่วมมือ บูรณาการ) (ค่าเฉลี่ย 4.09) 5) มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้และร่วมแลกเปลี่ยนสรุปบทเรียนการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 3.98) 6) ร่วมการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม (ค่าเฉลี่ย 3.96) และ 7) มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่ ค้นหาศักยภาพชุมชน (ค่าเฉลี่ย 3.95) ตามลำดับ สอดคล้องกับ เกื้อกูล และคณะ. (2557) การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา บทบาทหน้าที่ของมหาวิทยาลัยคือสร้างความเข้าใจกับชุมชน ไม่ให้เกิดข้อขัดแย้งและลดอคติ และควรมีการทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนร่วมกิจกรรมกับ

มหาวิทยาลัยมากขึ้น วุฒิเลิศ และคณะ (2560) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ จะต้องสร้างควมยั่งยืนของชุมชนการเรียนรู้ คือการสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของชุมชน

ตารางที่ 2 การมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนพัฒนาชุมชนของเจ้าหน้าที่โครงการ U2T

การมีส่วนร่วมขับเคลื่อนพัฒนาชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1) ร่วมแสดงความคิดเห็นลงพื้นที่สำรวจพื้นที่สร้างการมีส่วนร่วม	4.14	0.68	มาก
2) มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่ ค้นหาศักยภาพชุมชน	3.95	0.75	มาก
3) มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน	3.96	0.75	มาก
4) มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชน	4.13	0.74	มาก
5) มีส่วนร่วมในการป้องกันและช่วยเหลือชุมชนในสถานการณ์แพร่ระบาดโควิด 19	4.12	0.69	มาก
6) มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผน/กิจกรรม (พัฒนาคน งาน บริหารจัดการ)	4.13	0.66	มาก
7) มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้แลกเปลี่ยนและร่วมสรุปบทเรียนการทำงาน	3.98	0.74	มาก
8) ได้ทำงานร่วมกับเครือข่ายพัฒนาชุมชน (สร้างความร่วมมือ บูรณาการ)	4.09	0.69	มาก
9) มีส่วนร่วมรับผิดชอบผลแก้ไขปัญหที่เกิดจากการทำงานของทีม	4.12	0.72	มาก
การมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนพัฒนาชุมชนภาพรวม	4.07	0.71	มาก

3) การเปลี่ยนแปลงพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการทำงานโครงการ U2T กิจกรรมการทำงานโครงการ U2T สร้างการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาตนเองในภาพรวมในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.21) โดยมีระดับความรู้และมีความพร้อมในการทำงานก่อนเข้าร่วมโครงการฯ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.76) และการเปลี่ยนแปลงพัฒนาเพิ่มขึ้น ในปัจจุบันเป็นในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.21) สร้างการเปลี่ยนแปลงในระดับมากที่สุดในประเด็น/หัวข้อ 1) ทีมงานในตำบล มีจุดมุ่งหมายเดียวกันในการพัฒนาชุมชน (ร่วมทำตามแผนพัฒนาชุมชน) (ค่าเฉลี่ย 4.28) 2) มีความต้องการในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 4.26) 3) สามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้และเพิ่มประสิทธิภาพจากการทำงานพัฒนาชุมชนมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.24) 4) ได้เรียนรู้การทำงานมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันเป็นทีม (Team Learning) อย่างต่อเนื่องเท่ากันกับมีการปรับปรุงผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและมุ่งเน้นที่ผลของการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 4.21) ตามลำดับ สร้างการเปลี่ยนแปลงในระดับมากในประเด็น/หัวข้อ 1) ได้เรียนรู้และพัฒนาผ่านกิจกรรมของโครงการฯ (อบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติ ร่วมทำงาน) (ค่าเฉลี่ย 4.20) 2) มีการคิดวิเคราะห์และพัฒนาตัวเองเพื่อใหมีความสามารถเพิ่มขึ้นในการทำงานโครงการฯ (ค่าเฉลี่ย 4.19) 3) มีการคิดวิเคราะห์อย่างเชื่อมโยงมีเหตุผลในการทำงาน มีความคิดเชิงระบบ (Systems thinking) (ค่าเฉลี่ย 4.15) 4) มีระดับความสามารถประเมินความก้าวหน้าในการพัฒนาตนเอง (จัดทำแผน/ลงมือพัฒนาตนเอง จัดทำเอกสารหลักฐาน) (ค่าเฉลี่ย 4.13) ตามลำดับ สอดคล้องกับ อัคริณ และคณะ (2559) ผู้นำชุมชนแห่งการเรียนรู้ การส่งเสริมกระบวนการพัฒนาชุมชน กลไกสำคัญคือการสร้างผู้นำชุมชนเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบการพัฒนาและร่วมแก้ปัญหาชุมชน จำเป็นต้องพัฒนาผู้นำชุมชนด้วยกระบวนการให้การเรียนรู้เพื่อให้ผู้นำชุมชนมีความรู้ความสามารถ ความเข้าใจในการทำงาน สามารถวิเคราะห์ปัญหาและเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ ผู้นำ

ชุมชนแห่งการเรียนรู้มีความรู้ความเข้าใจหลังการฝึกอบรมมากกว่าก่อนการฝึกอบรม และหลักสูตร/กิจกรรมการพัฒนาผู้นำชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทำให้ผู้นำชุมชนมีความสามารถด้านเจตคติดีขึ้น

ตารางที่ 3 การเปลี่ยนแปลงพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการทำงานโครงการ U2T

การเปลี่ยนแปลงพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการทำงานโครงการ U2T	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1) กระตือรือร้นและต้องการในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.26	0.66	มากที่สุด
2) มีความรู้และพัฒนาผ่านกิจกรรมของโครงการฯ (อบรม ฝึกปฏิบัติ ร่วมทำงาน ฯลฯ)	4.20	0.64	มาก
3) มีการคิดวิเคราะห์และพัฒนาตัวเองเพื่อให้มีความสามารถเพิ่มขึ้นในการทำงานโครงการฯ	4.19	0.64	มาก
4) สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และประสบการณ์จากการทำงานพัฒนาชุมชนมากขึ้น	4.24	0.64	มากที่สุด
5) ทีมร่วมทำตามแผนพัฒนาชุมชนของตำบลด้วยจุดมุ่งหมายเดียวกันในการพัฒนา	4.28	0.63	มากที่สุด
6) มีการเรียนรู้จากการทำงานแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันเป็นทีม (Team Learning)	4.21	0.68	มากที่สุด
7) มีความคิดเชิงระบบ (Systems thinking) และมีเหตุผลในการทำงาน	4.15	0.73	มาก
8) มีการปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและมุ่งมั่นที่ผลของการทำงาน	4.21	0.64	มากที่สุด
9) มีความสามารถประเมินความก้าวหน้าในการพัฒนาตนเอง	4.13	0.65	มาก
การเปลี่ยนแปลงพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการทำงานโครงการ U2T ภาพรวม	4.21	0.66	มากที่สุด
มีความรู้และความพร้อมในการทำงานก่อนเข้าร่วมโครงการ	3.76	0.84	มาก
มีความรู้และความพร้อมในการทำงานพัฒนาชุมชนโครงการ U2T ปัจจุบัน (หลังโครงการ)	4.21	0.62	มากที่สุด

ความสำเร็จและการได้รับประโยชน์ในการทำงานโครงการ U2T ความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติงานโครงการ U2T มีความสำเร็จและบรรลุตามเป้าหมายในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.22) มีความสำเร็จและการได้รับประโยชน์ในระดับมากที่สุดประเด็น 1) เจ้าหน้าที่และทีมในการทำงานพัฒนาขับเคลื่อนโครงการ (ค่าเฉลี่ย 4.28) 2) มีความร่วมมือพัฒนาชุมชน พัฒนาสินค้า ผลิตภัณฑ์ สร้างรายได้ (ค่าเฉลี่ย 4.26) 3) มีความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายสังคมและสุขภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.27) และมีความสำเร็จและการได้รับประโยชน์ในระดับมากประเด็นความต่อเนื่องความยั่งยืนของเจ้าหน้าที่ในการทำงานพัฒนาชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.17) สอดคล้องกับ เสกสรรค์ และคณะ (2565) ความพึงพอใจของประชาชนในเขตตำบลนาดีที่มีต่อโครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (U2T) พบว่ามีความพึงพอใจในภาพรวมในระดับมากที่สุด ทำให้มีภาพลักษณ์ที่ดีต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานีมากที่สุด และพึงพอใจต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้จากทางมหาวิทยาลัย และการขับเคลื่อนโครงการสำเร็จและบรรลุผล สอดคล้องกับเชษฐาและคณะ (2564) ยุทธศาสตร์การวางแผนในงานพัฒนาชุมชนของนักจัดการทางสังคมในโครงการ 1 ตำบล 1 มหาวิทยาลัยจะต้องมีกิจกรรมด้านกลยุทธ์ (strategy) ด้านโครงสร้าง (structure) ด้านระบบ (System) ด้านค่านิยมร่วมกัน (shared value) ด้านรูปแบบ (style) ด้านการจัดการบุคคลเข้าทำงาน (staff) และด้านทักษะ (skill) และเป็นไปตามโมเดลการพัฒนาชุมชนของ Hamilton(1992, pp.96-100) ประกอบด้วย 5 ระยะ คือ 1) กระตุ้น-เรียนรู้-เริ่มต้น (arousal-learning-initiation) 2) จัดระบบ-เรียนรู้-เริ่มต้น (organizing-learning-planning) 3) กระทำ-

เรียนรู้-ประเมิน (action-learning-evaluating) 4) ความเป็นอิสระที่เพิ่มขึ้น-การเสริมพลังอำนาจ (increasing independence-empowerment) และ 5) การพัฒนาที่เป็นผลพลอยได้ (spinoff development)

ตารางที่ 4 ความสำเร็จและการได้รับประโยชน์ในการทำงานโครงการ U2T

ความสำเร็จและการได้รับประโยชน์ในการทำงานโครงการ U2T	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
เจ้าหน้าที่ ทีม การทำงานพัฒนาขับเคลื่อนโครงการ	4.28	0.61	มากที่สุด
1) คณะทำงานมีความพร้อมปรับตัวรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของอนาคต	4.31	0.62	มากที่สุด
2) มีความสามารถในการบริหารตนเองเพื่อความสำเร็จของการทำงาน	4.25	0.62	มากที่สุด
3) การนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและชุมชน	4.20	0.59	มาก
4) มีการทำงานเป็นทีมและการสื่อสารการทำงานร่วมกัน	4.35	0.60	มากที่สุด
5) มีการสอนงานและการเรียนรู้ร่วมกันในการพัฒนาชุมชน	4.33	0.61	มากที่สุด
6) การใช้องค์ความรู้สหวิทยาการในการทำงาน และประกอบอาชีพได้	4.23	0.61	มากที่สุด
7) การมีความรู้ประสบการณ์ด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม และการใช้ฐานข้อมูล/Big Data	4.17	0.63	มาก
8) มีความสามารถในการประยุกต์และการนำทฤษฎีไปใช้การทำงานพัฒนาชุมชน	4.30	0.61	มากที่สุด
9) คณะทำงานมีความสามารถในการบริหารงาน (แผนงานกิจกรรม บริหาร)	4.28	0.60	มากที่สุด
10) คณะทำงานมีความสามารถในการบริหารสังคม สร้างความสัมพันธ์ที่ดีสร้างความร่วมมือ มีเหตุผลและมีจิตสาธารณะ	4.33	0.60	มากที่สุด
ความร่วมมือพัฒนาชุมชน พัฒนาสินค้า ผลิตภัณฑ์ สร้างรายได้	4.26	0.64	มากที่สุด
1) ระดับความร่วมมือของคนในชุมชน ผู้นำชุมชน	4.20	0.69	มาก
2) การวางเป้าหมายร่วมกันของชุมชนในการพัฒนาตลอดห่วงโซ่อุปทาน	4.23	0.64	มากที่สุด
3) การร่วมประเมินสถานะเบื้องต้นของชุมชน ทำให้รู้จักชุมชนมากขึ้นและง่ายต่อการขับเคลื่อนมุ่งสู่เป้าหมายในการพัฒนา	4.25	0.60	มากที่สุด
4) การพัฒนามุ่งให้ความรู้คนในชุมชน รวมกลุ่ม/เครือข่ายสร้างการมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาสินค้า/ผลิตภัณฑ์ วิสาหกิจชุมชน	4.28	0.62	มากที่สุด
5) การทำงานชัดเจน พัฒนาผลผลิต สินค้าและผลิตภัณฑ์ ลดรายจ่ายเพิ่มรายได้	4.31	0.62	มากที่สุด
6) การพัฒนาผู้ประกอบการชุมชน มีความคุ้มค่า เกิดการพัฒนาอาชีพสร้างรายได้	4.27	0.65	มากที่สุด
7) การพัฒนาส่งเสริมการใช้และการบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด	4.31	0.61	มากที่สุด
8) การรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลชุมชน	4.23	0.65	มากที่สุด
ความสำเร็จในการสร้างเครือข่าย สังคมและสุขภาพ	4.27	0.64	มากที่สุด
1) คณะทำงานสร้างและพัฒนาความร่วมมือเครือข่ายชุมชน เพื่อสร้างทักษะอาชีพ	4.31	0.61	มากที่สุด
2) สร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนด้านการบริหารจัดการและการตลาดที่ชัดเจน	4.20	0.66	มาก
3) สร้างสังคมออนไลน์ (Online Community) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชน	4.22	0.64	มากที่สุด
4) สร้างความตระหนักด้านสุขภาพกายจิตใจ ใส่ใจสุขภาพร่วมกันของคนในชุมชน	4.35	0.63	มากที่สุด

ความสำเร็จและการได้รับประโยชน์ในการทำงานโครงการ U2T	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ความต่อเนื่องความยั่งยืนของเจ้าหน้าที่ในการทำงานพัฒนาชุมชน	4.17	0.73	มาก
1) การตัดสินใจทำงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนต่อไปหากได้รับโอกาสและต้องการให้โครงการมีระยะเวลานานมีความต่อเนื่องและพัฒนาชุมชนสู่ความยั่งยืน	4.24	0.70	มากที่สุด
2) อนาคตความต้องการในการเป็นผู้ประกอบการชุมชน (Entrepreneur) ในอนาคต โดยจะร่วมพัฒนาสินค้า ผลิตภัณฑ์ การบริหารจัดการ และการตลาดของชุมชน	4.10	0.76	มาก
ผลการปฏิบัติงานโครงการ U2T มีความสำเร็จและบรรลุตามเป้าหมาย	4.22	0.64	มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ความถดถอยและสหสัมพันธ์ (Regression Analysis and Correlation) พบความสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างความสำเร็จและการได้รับประโยชน์ในการทำงานโครงการ U2T (Success) กับการเปลี่ยนแปลง/การพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการทำงานโครงการ U2T (Change) การเรียนรู้จากการโครงการ U2T (Learning) และการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนพัฒนาชุมชน (PAR) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .796, .674 และ .670 ตามลำดับ

วิเคราะห์ความถดถอย (Regression Analysis) พหุคูณแบบลำดับขั้น stepwise selection ค่า Sig F < α , Sig F = 0.000 น้อยกว่า .05 หมายความว่า learning, PAR, Change อย่างน้อย 1 ตัว มีความสัมพันธ์กับ Success พบว่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ $R^2 = .651$ ค่าความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ (Learning) การมีส่วนร่วม (PAR) การเปลี่ยนแปลง (Change) และความสำเร็จ/ประโยชน์ (Success) เป็นบวก ซึ่งเมื่อพิจารณาจากค่า Sig t < $\alpha = .05$ พบว่ามีเพียง Change ที่มีความสัมพันธ์กับ Success และค่าความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลง (Change) มีความสัมพันธ์หรือส่งผลกับความสำเร็จ (Success) มากที่สุด คือ $r_{\text{Change, Success}} = .796$ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% สมการความถดถอยเชิงเส้น $\text{Success} = 24.451 + 1.563 \text{ Change}$

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์และการวิเคราะห์ความถดถอย (Regression Analysis)

ความสัมพันธ์	PAR	Learning	Change			
Success	.670**	.674**	.796**			
Coefficients ^a						
Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		t	Sig.
	B	Std. Error	Beta			
(Constant)	24.451	4.698			5.205	.000
Learning	.338	.190	.127		1.776	.077
PAR	.279	.167	.118		1.663	.098
Change	1.563	.202	.610		7.757	.000

a. Dependent Variable: Success

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาเพื่อค้นหาความสัมพันธ์ของการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมและการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนสู่ความยั่งยืน เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางในการวางแผนและจัดการในการพัฒนาคน/เจ้าหน้าที่โครงการฯ อย่างเป็นระบบ ในการทำงานบริการวิชาการเพื่อพัฒนาชุมชนสังคม มีข้อเสนอแนะจากการวิจัย ดังนี้

1) ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลง (Change) ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้และพัฒนาของเจ้าหน้าที่โครงการ U2T มีความสัมพันธ์หรือส่งผลกับความสำเร็จ (Success) มากที่สุด สมการความถดถอยเชิงเส้น $Success = 24.451 + 1.563 \text{ Change}$ ซึ่งถ้าพัฒนาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของเจ้าหน้าที่โครงการมากจะส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชน/ตำบลอย่างยั่งยืนมากขึ้นด้วย แต่การพัฒนาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจำเป็นต้องใช้เวลา พบว่ากลุ่มตัวอย่าง 45 คน (ร้อยละ 24.86) มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะควรมีการขยายเวลาโครงการ U2T ต่อเนื่องอย่างน้อย 3-5 ปี เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการพัฒนาและวางรากฐานที่มั่นคงให้กับชุมชนสู่ความเข้มแข็งของชุมชนจัดการตนเองและเป็นแนวทางในการทำงานของนักส่งเสริมและนักพัฒนาชุมชนต่อไป และมีข้อจำกัดการทำงานจากสถานการณ์โควิด-19 ทำให้มีเวลาในการลงพื้นที่ขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนน้อย

2) การเรียนรู้หลักการพัฒนาชุมชนจากการทำงานและการได้รับการฝึกฝนทักษะประสบการณ์ การสื่อสาร การสร้างเครือข่าย การร่วมถอดบทเรียนและการเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ เกิดขึ้นจากการปฏิบัติจริง (learning by doing) ทำให้ทีมงานมีทักษะในการทำงาน การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การตัดสินใจ การแก้ไขข้อขัดแย้งของชุมชน โดยจำเป็นต้องมีนักวิชาการ/อาจารย์เป็นที่ปรึกษาซึ่งทีมของ มก. ที่ผ่านการพัฒนาและมีทักษะประสบการณ์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนสู่ความยั่งยืน (ประสานกลาง องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม งานวิจัย) และเพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในทุกตำบลควรมีเจ้าหน้าที่หน่วยงานรับผิดชอบ อบต. พช. กศน. กระทรวงเกษตรฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมทำงานขับเคลื่อนไปพร้อมกันเพื่อการแก้ปัญหาและการพัฒนาที่ยั่งยืน

3) การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ชุมชนของเจ้าหน้าที่โครงการ U2T จำเป็นคำนึงถึงศักยภาพความเป็นไปได้ และทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดของชุมชน ในขั้นต้นหลังจากวิเคราะห์ตนเอง/ชุมชน จำเป็นต้องให้ความรู้ จัดกิจกรรมต่างๆ สร้างการเรียนรู้ การพัฒนาการผลิต สินค้า ผลิตภัณฑ์และบริการต่าง ๆ ของชุมชน การเข้าใจและเข้าถึงชุมชน การวิเคราะห์ทั้งระบบ การศึกษา สังคม เศรษฐกิจ สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม พัฒนาเพื่อให้ชุมชนมีวิถีชีวิตที่ดีขึ้นและสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน (ส่งต่อความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมอย่างเป็นรูปธรรม) การทำงานร่วมกับชุมชนเป็นสิ่งสร้างความสุขให้กับตนเองเพราะได้มีส่วนร่วมช่วยเหลือชุมชนเพื่อให้คนในชุมชนได้มีวิถีชีวิตที่ดีขึ้น เน้นการประยุกต์กิจกรรมตามวิถีพอเพียงและตามสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาดูการประเมินผลตอบแทนทางสังคมและการลงทุน SROI หรือ การศึกษาความเชื่อมั่นและการยอมรับชื่อเสียงของ มก. ตอบบทบาทการทำงานบริการวิชาการโครงการ U2T เป็นตัวชี้วัดบทบาทการทำงานบริการวิชาการของ มก. ที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและสังคม

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ คณะทำงานโครงการ U2T จังหวัดนครปฐม เจ้าหน้าที่โครงการและคณะอาจารย์ที่มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล คนในชุมชนและหน่วยงานเครือข่ายทุกท่าน ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมขับเคลื่อนการให้บริการวิชาการ มก.กพส.

เอกสารอ้างอิง

เกื้อกูล ปุ๊ตผาม และคณะ. 2557. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ศูนย์แมริม อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่” *Journal of Graduate Research วารสารบัณฑิตวิจัย*

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม)

ชัชรี นฤทุม. 2551. *การพัฒนาการเกษตรแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ผ่องพรรณ ตริยมงคลกุล และ สุภาพ ฉัตรภรณ์. (2553). *การออกแบบการวิจัย Research Design*. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 6).

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. 2565. *รายงานผลการดำเนินงานโครงการยกระดับเศรษฐกิจ*

และสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ: U2T ใน

ภาพรวมของจังหวัดนครปฐม. นครปฐม.

สาคร ชินวงศ์. 2563. *การพัฒนากระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมพลังอำนาจในการพัฒนาชุมชนลาดหญ้า*

แพรงของศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ในรายงานการประชุม

ทางวิชาการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ครั้งที่ 17 (สาขาส่งเสริมการเกษตร). นครปฐม.

สาคร ชินวงศ์ สิริรัตน์ เชษฐสุนัน และสุภาภรณ์ สงค์ประชา. 2560. *ความพร้อมของศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรม*

การเกษตรแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในฐานะหน่วยงานบริการวิชาการด้านส่งเสริมและ

พัฒนาการเกษตร. Veridian E-Journal SU ปีที่ 10, ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน): 533-549.

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ. 2565. *โครงการ U2T*

มหาวิทยาลัยสู่ตำบล. แหล่งที่มา: www.nxpo.or.th , 1 ตุลาคม 2565.

เสกสรร สายสี และคณะ. 2565. “พฤติกรรมกาเปิดรับข้อมูลและความพึงพอใจต่อโครงการยกระดับเศรษฐกิจและ

สังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้ประเทศ) (U2T) ของประชาชนใน

เขตตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี” วารสารวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลย์

สงคราม, ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน) : 88-105

วุฒิเลิศ เทวกุล และคณะ. 2560. “การเสริมสร้างพลังอำนาจชุมชนแห่งการเรียนรู้: กรณีชุมชนแห่งการเรียนรู้ต้นแบบ”

วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี, ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) :

อัศวิน หนูจ้อย และคณะ. 2559. “ผู้นำชุมชนแห่งการเรียนรู้” *วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร Journal of*

Research and Curriculum Development, ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม)

Hamilton,E. (1992). *Adult education for community development*. New York, NY: Greenwood Press.